

Kommunstyrelserna i Danderyd,
Järfälla och Sollentuna kommuner
samt Stockholms stad, Solna stad
och Sundbybergs stad

**Samarbete inom Edsvikens avrinningsområde mellan kommunerna
Danderyd, Järfälla och Sollentuna samt Stockholms stad, Solna stad
och Sundbybergs stad.**

Hösten 2003 startade ett informellt samarbete på tjänstemannanivå kring vattenvården i Edsvikens avrinningsområde mellan rubricerade kommuner/städer och Länsstyrelsen i Stockholms län. Samarbetet bygger på intentionerna i EG's direktiv för vattenförvaltning och utgår från avrinningsområdet som administrativ gräns.

Syftet med samarbetet är att komma tillrätta med den svåra miljösituationen i Edsviken, som är en tröskelvik med förbindelse mot Värtan och skärgården, genom att sammanställa tillgängliga kunskaper om vattenmiljön och med dessa som grund ta fram ett flerårigt handlingsprogram med åtgärdsförslag, prioriteringar och kostnadsuppskattningar.

Miljöbelastningen kommer idag i huvudsak från urbana ytor som tätbebyggda centrumområden och trafikmiljöer via ett antal stora dagvattenutsläpp.

Samarbetet har hittills fokuserats på kunskapsuppbyggnad och upprättande av ett gemensamt miljökontrollprogram. Det senare har nu färdigställts för att kunna genomföras med start 2005. I samband med detta har en kostnadsfördelningsmodell tagits fram och antagits av tjänstemannagruppen (se projektbeskrivning). Projektet föreslås i ett första skede pågå tre år, 2005 - 2007, varefter en utvärdering sker.

Mot bakgrund av detta känns det angeläget att formalisera samarbetet inom Edsvikens avrinningsområde genom politiskt beslut.

Arbetsgruppen vill med hänvisning till bilagda projektbeskrivning föreslå att kommunstyrelserna i Danderyd, Sollentuna och Järfälla samt Stockholms stad, Solna stad och Sundbybergs stad, för det fortsatta arbetet inom Edsvikens avrinningsområde, beslutar följande.

- **Samarbetet inom Edsvikens avrinningsområde i enlighet med bilagda projektbeskrivning och projektdirektiv godkännes.**

2004-10-20

Dnr.

Sida 2 av 2

- **Projektets budget godkännes.**
- **Kostnadsfördelningsprincipen godkännes.**

ARBETSGRUPPEN FÖR EDSVIKENS VATTENVÅRDSSAMARBETE

Malin Prima	Åke Ekström	Katarina Nordström
Danderyds kommun	Sollentuna kommun	Sollentuna kommun
Veronica Gelland-Boström	Pia Ekström	Katarina Ekestubbe
Solna stad	Sundbybergs stad	Järfälla kommun
Ingrid Olsen-Sjöström	Christer Lännergren	
Stockholms stad	Stockholm Vatten	

I arbetsgruppen har även deltagit Karin Ek och Gunnar Aneer, Länsstyrelsen, Stockholms län samt Stefan Lundberg, Naturhistoriska Riksmuseet.

Kommunstyrelserna i Danderyd,
Järfälla och Sollentuna kommuner
samt Stockholms stad, Solna stad
och Sundbybergs stad

Edsvikens vattenvårdssamarbete - Projektbeskrivning och översiktliga direktiv

Projektbeskrivning

Bakgrund

Friska vatten och vattendrag med ett rikt växt- och djurliv utgör stora kvaliteter i det tätortsnära landskapet. Möjligheten att kunna njuta av bad, sportfiske och naturupplevelser i sin närmiljö är en del av den livskvalitet som många söker och som gör vår del av regionen attraktiv både för de som har sin hembygd här och för de som i framtiden väljer att bosätta sig här.

Kommunerna och städerna i Edsvikens avrinningsområde (Sollentuna, Danderyd, Järfälla, Solna, Sundbyberg och Stockholm) har tillsammans med Länsstyrelsen och Stockholm Vatten påbörjat ett samarbete för att förbättra miljösituationen i Edsviken. Naturhistoriska Riksmuseet deltar i projektet som expert inom ekologi och biologisk mångfald.

Arbetet sker i enlighet med EG's ramdirektiv för vatten som nu håller på att införas i Sverige. Enligt ramdirektivet skall vattenvårdsarbetet ske avrinningsområdesvis och i samverkan mellan kommuner, länsstyrelsen och andra aktörer.

Edsviken är en närsaltsbelastad havsvik med utbredd syrgasbrist på bottenarna och stort utläckage av näring från sedimenten. Tillförseln av näringsämnen sker till stor del via dagvatten från urbana ytor. Avrinningsområdet, ca 62 km², består till största delen av bebyggda områden och stora trafikleder. Viken ligger inom Sollentuna och Danderyds kommuner samt Solna stad men avrinningsområdet omfattar även Sundbyberg stad, Järfälla kommun och Stockholms stad (se karta sid. 5).

Med EG's vattendirektiv som plattform är det nu ett bra tillfälle att samordna vattenvården i avrinningsområdet genom att förankra det fortsatta arbetet i respektive medverkande kommun med ett politiskt beslut som godkänner samarbetet och de mål som föreslås för projektet.

Gemensamma mål – gemensamt ansvar

Vi som bor och på olika sätt är verksamma inom Edsvikens avrinningsområde har alla ett ansvar för naturresursen vatten. Det känns angeläget och i högsta grad nödvändigt att nu samordna resurserna för att genom olika åtgärder restaurera och förbättra kvaliteten i Edsviken och tillrinnande vattendrag.

Med hjälp av gemensamma mål och ett gemensamt synsätt kan vi enas om ett strategiskt riktigt handlingsätt och långsiktiga åtgärdsprogram. Genom att samverka kan kommunerna prioritera bland åtgärderna och säkra att resursanvändningen sker utifrån optimal kostnads- och miljöeffektivitet.

I ett kommungemensamt projekt kan även samarbetet med andra viktiga aktörer i samhället som näringsliv, föreningsliv, utbildningsväsende, myndigheter och andra statliga instanser optimeras.

Mål och syften

Samarbetets huvudsyften är att

- Fortlöpande övervaka miljökvalitetens utveckling genom det kontrollprogram som tagits fram gemensamt av intressenterna.
- Upprätta åtgärdsprogram med prioriterade åtgärdsförslag.
- Samla och sprida kunskap om vattenmiljön till boende och verksamma i avrinningsområdet.
- Inspirera och stödja vattenvårdsinitiativ i samhället.

Det övergripande målet är att Edsviken ska ha nått ett tillstånd som kan bedömas som god ekologisk och kemisk status senast år 2015. Målet ansluter till EG's ramdirektiv för vatten.

Att sätta upp effektmål och andra delmål blir en uppgift att utföra i det fortsatta samarbetet.

Projektorganisation, administrativa rutiner och översiktliga direktiv

Det fortsatta samarbetet föreslås organiseras enligt följande:

- Samarbetet mellan kommunerna formaliseras genom ett politiskt beslut som godkänner samarbetsformen enligt föreliggande projektbeskrivning och projektdirektiv.
- I samarbetet bör, enligt EG's vattendirektiv, även andra intressenter på lämpligt sätt ingå. Det kan t.ex. gälla ideella organisationer, näringsliv, Vägverket, Naturhistoriska riksmuseet och andra verksamma i avrinningsområdet.

- Samarbetets första skede föreslås omfatta tre år (2005 – 2007) som efterföljs av en utvärdering, analys och förslag till eventuellt nya direktiv för samarbetets fortsättning. Utvärderingen underställs politisk instans för beslut. Arbetsgruppen har inte tagit ställning till om en politisk ledningsgrupp behöver tillsättas i samarbetet. Erfarenheter från det löpande arbetet får visa om det finns ett sådant behov i samarbetets första skede eller senast i samband med utvärdering 2007.
- Det löpande arbetet organiseras med en styrgrupp med en tjänsteman från respektive kommun samt adjungerade experter. Styrgruppens uppdrag är att bedriva miljökontroll enligt ett gemensamt antaget program och att ta fram måldokument och åtgärdsprogram med prioriterade åtgärdsförslag för vattenvården inom avrinningsområdet. Arbetet ska utgå från EG's vattendirektiv och kunna utgöra ett stöd för den övergripande vattenförvaltningen i vattendistriktet norra Östersjön.
- En projektledare/samordnare utses bland intressenterna med uppgift att samordna insatser som att samla och sprida information och kunskaper, ta fram beslutsunderlag samt bereda ärenden inför politiska beslut, administrera projektmöten och verkställa beslut som rör de gemensamma åtagandena. I projektledarens uppgifter ingår även att administrera samarbetets ekonomi och redovisning samt verkställa återrapportering enligt nedan.
- Återrapportering om samarbetets fortskridande, måluppfyllelse och ekonomi ska ske årsvis till respektive kommunstyrelse eller nämnd som delegerats ärendet.
- Länsstyrelsens roll i samarbetet har hittills varit som inbjudare, inspiratör och expert. I det fortsatta arbetet med en formaliserad samverkan bör Länsstyrelsen ingå som adjungerad med sitt ansvar för regional samordning och som länk till vattenförvaltningen i distriktet norra Östersjön.
- Det pågående "Igelbäckssamarbetet", föreslås på sikt ingå i Edsvikens vattenvårdssamarbete med motivet att samordning sparar resurser och bidrar till en nödvändig helhetssyn på vattenvården i avrinningsområdet.

Primära arbetsuppgifter

Arbetsgruppen har som första åtgärd i samarbetet enats om att starta ett flerårigt miljökontrollprogram i Edsviken. Programmet, som är uppbyggt enligt svensk standard, är tänkt att ge relevant information om Edsvikens miljötillstånd och utveckling över tiden men även utgöra underlag för beslut om åtgärder inom vattenvården.

Miljökontrollprogrammet utgör, tillsammans med övrig kunskapsuppbyggnad, underlaget till ett åtgärdsprogram för avrinningsområdet.

Miljökontrollprogram, övrig kunskapsuppbyggnad och åtgärdsprogram föreslås utgöra de primära arbetsuppgifterna under perioden 2005 – 2007.

Gemensamma åtaganden

Parterna i samarbetet ska bedriva miljökontroll enligt ett antaget program för Edsviken. Kostnaderna för programmet ska fördelas på parterna enligt överenskomna fördelningsprinciper.

Parterna i samarbetet tar gemensamt fram måldokument, åtgärdsprogram med prioriterade åtgärdsförslag samt översiktligt underlag för aktuella anläggningar med avseende på effekter och systemval.

För prioriterade åtgärder enligt åtgärdsprogram som tagits fram i vattenvårdssamarbetet svarar respektive kommun för såväl genomförandet som finansiering.

Kostnaden för genomförande av miljökontrollprogram och övrig kunskapsuppbyggnad beräknas uppgå till ca 100 000 kronor per år under treårsperioden. Kostnad för projektledning, projektadministration och framtagande av åtgärdsprogram beräknas uppgå till ca 84 000 kronor per år.

Fördelningsprinciper

En kostnadsfördelningsmodell som föreslås för samarbetets första fas, 2005 – 2007, har utarbetats och godkänts på tjänstemannanivå. Modellen bygger på att uppkomna kostnader fördelas mellan intressenterna på basis av ytdelar (se fig. 1, nedan).

Deltagare	%	program	projektledning	summa
Sollentuna	33	33 000	27 720	60 720
Danderyd	26	26 000	21 840	47 840
Stockholm	20	20 000	16 800	36 800
Solna	5	5 000	4 200	9 200
Sundbyberg	2	2 000	1 680	3 680
Järfälla	14	14 000	11 760	25 760
	100	100 000	84 000	184 000

Fig. 1. Kostnadsfördelning sker efter andel av avrinningsområdet inklusive sjöyta i %. Exempel: fördelad kostnad 184 000 kronor.

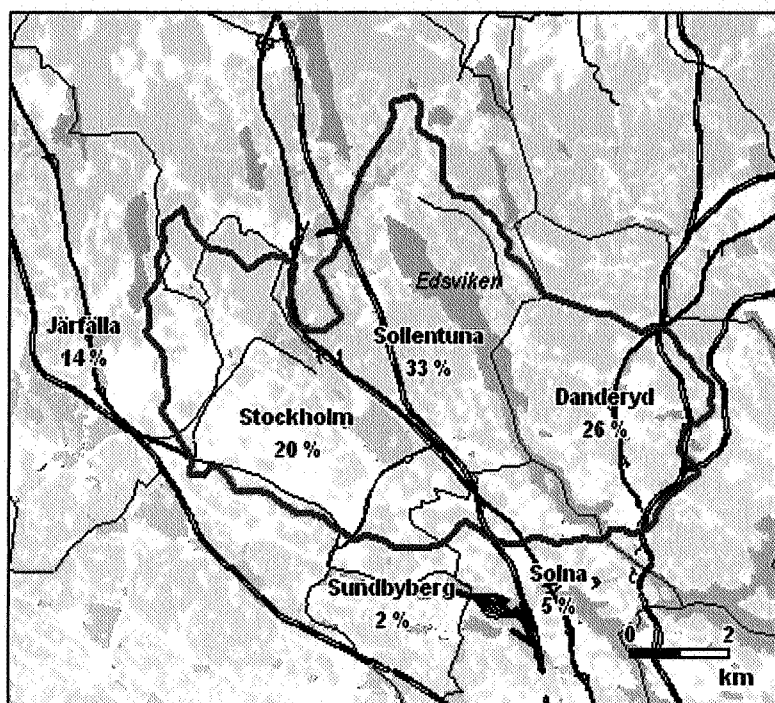

Fig. 2 Edsvikens avrinningsområde, ca 62 km². Säbysjöns och Rösjöns delavrinningsområden är inräknade i den totala ytan men ej markerade på kartan.

